

MEDIALNOST IN LITERATURA I

V prvi številki *Slavistične revije* za leto 2017 objavljamo prvega od skupaj treh načrtovanih tematskih blokov, ki so rezultat dvodnevne mednarodne konference Medialnost in literatura/Mediality and Literature. V vseh primerih gre za sveže in izvirne znanstvene razprave, spodbujene z referati in diskusijo. Konferenco sem organizirala pod okriljem Slovenskega društva za primerjalno književnost (organizator) ter Slavističnega društva Slovenije in Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (soorganizatorja), ki je 24. in 25. novembra 2016 dogodek tudi gostila. Tema je bila osrediščena na medijskotehnoški vidik literature in je uresničila interdisciplinarnost obravnave, saj so na njej strokovna znanja izmenjali znanstveniki s humanistično-družboslovnega in naravoslovno-tehničnega področja ter medijski praktiki (izmenjava je potekala spontano večjezično v slovenščini, nemščini in angleščini, referati pa so bili predstavljeni dvojezično). To je bilo navsezadnje razvidno s seznama institucij, ki jim pripadajo in so: Filozofska fakulteta, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, Inštitut Jožef Štefan, zasebni Inštitut za nove medije in elektronsko literaturo (Ljubljana), Univerzitetni klinični center Ljubljana (Laboratorij za kognitivno nevroznanost) in Radio Slovenija; Inštitut za gledališče, film in medijske študije in Inštitut za slavistiko Univerze na Dunaju ter Inštitut za slavistiko na graški univerzi, Oddelek za nemški jezik in književnost Vseučilišča v Osijeku, Oddelek za nemščino, ruščino in vzhodnoazijske jezike na Državni univerzi Bowling Green v Ohio ter Inštitut za medijske raziskave Univerze v Siegnu (Nemčija), ki je nekakšna študijska Meka medijev.

Od tam je prišel tudi plenarni predavatelj, eden najbolj poznanih medijskih teoretikov in zgodovinarjev, zaslužni profesor dr. Helmut Schanze. V tem tematskem bloku v prevodu objavljamo njegov prispevek Medialnost literature: Ali obstaja v medijski znanosti »posebna nemška pot«?, ki je uvrščen za uvodnim teoretsko-tipološkim članekom Še k pojmu medialnosti Urške Perenič in ga je avtor prevajalki zaupal »kakor stari dobri Goethe svojemu tiskarju oz. založniku Cotti«. Razprava nemškega slovenista Petra Scherberja se posveča enemu glavnih teoretikov novomedijske komunikacije Vilému Flusserju. V trenutku, ko se na delu slovenskega etničnega ozemlja odloča, ali bo slovenščina v ustavi še zapisana kot uradni jezik, se zdi pomenljiva zlasti Flusserjeva zamisel telematske družbe prihodnosti, ki bi preseгла ideologije in bila zato sposobna povezati posameznike in skupine glede ne kompetence ter na ta način doseči življenjske oblike, ki so dostojne človeka. Sledi razprava o kinofikaciji umetnosti izpod peresa dunajskega profesorja za intermedialnost Klemensa Gruberja, ki se osredotoča na dosežke sovjetske kinematografije, medtem ko graška slovenista Andrej Leben in Dominik Srienec v okviru projekta Dvojezična literarna praksa na Koroškem po ukinitvi literarne revije *mladje* (1991) »inventarizirata« bogato slovensko

in dvojezično literarno ustvarjalnost, ki nastaja na stičišču slovenskega in avstrijskega literarnega sistema. Gledališki teoretik, dramaturg in profesor Tomaž Toporišič raznovrstne vezi med teksti in mediji preučuje na primeru legendarne radijske igre in dveh sodobnih (ne več) dram.

Preostali prispevki bodo objavljeni v drugi letošnji številki *Slavistične revije* in v prvi številki revije *Primerjalna književnost*. Prav tako želimo simbolno pokazati na sodelovanje obeh osrednjih strokovnih in stanovskih društev, do katerega je prvič prišlo v okviru konference.

Urška Perenič, urednica tematskega bloka